

„Atunci s-a apropiat Ilie Proorocul de popor și a zis: Până când veți =chiop[ta de amândou[picioarele? *Dacă Domnul este Dumnezeu, urmași Lui!*“ (III Regi, 18, 21)

BULETINUL PAROHIEI SFÂNTUL ILIE-GORGANI

octombrie 2000

foaie pentru înt[rire sufleteasc[, atitudini =i comunic[ri

Anul III, Nr.7 (31)

SFÂNTA CUVIOAS[PARASCHEVA, CEA MULT FOLOSITOARE

În acest an, pelerinajul a sute de mii de credincioși din ziua de 14 octombrie, veniți la Iași să se închine cinstitelor Moaște ale Cuvioasei Parascheva, ne-a încredințat că sfânta ei prezență pe pământ românesc a fost și este *mult folositoare*. Acest fapt l-a inspirat, de altfel, pe alc[tuitorul Acatistului ei, care încheie fiecare icos cu frumoasa expresie liturgică *“Bucur-te, Paraschevo, mult folositoare!”* Iar darul acesta, de *mult-folositoare* celor care îi cer ajutorul în rugăciuni, l-a dobândit de la Dumnezeu printr-o mare vrednicie a

vieții, cu toate că ea a petrecut puțin ani pe pământ (aproximativ 25). *Puțin dar chibzuți!* Căci istoria vieții ei, pe care o întâlnim întâia oară consemnată în *Cazania* Mitropolitului Varlaam al Moldovei (1643), ne spune că de copil avea mare dragoste față de cele sfinte, mergând cu mama ei, Sofia, la biserica satului lor, Epivata (azi *Bogados*, pe țărmul de nord al Mării Marmara, la vreo 30 km vest de Istanbul). La una din slujbe, pe când avea numai 10 ani, auzind cuvintele Evangheliei “oricine voie-te să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze!” (Marcu 8, 34), este p[trunsă la inimă, precum s-a întâmplat cu inimile ascultătorilor cuvântării Sfântului Apostol Petru în ziua Cincizecimii (Fapte, 2, 37) și care l-au întrebat apoi emoționat “ce să facem?” “Ce să fac, se va fi întrebat și micuța Parascheva, ca să-I urmez Domnului?” Răspunsul v-a fi venit tainic în sufletul ei delicat: “Alege calea îngerească!”, a călugăriei adică, ceea ce tânără a și făcut în anul în care p[rinții ei au vrut să-o mărite. De acum ea urmează un pelerinaj plin de încercări și lipsuri, dar cu fericirea în suflet că a răspuns chemării Domnului, trecând astfel prin Constantinopol, Calcedon, Heracleea Pontului, Ierusalim, pustiul Iordanului,

Din sumar:

Ortodoxia s[rb[=i Occidental (I)
Pr. Emanoil B[buș - p. 3

Îndrumări pentru comportamentul în biserică
Pr. Vasile Gordon - p. 4-5

Donatori pentru restaurarea catapetesmei - p. 8

iar și Constantinopol și revenind în sfârșit în Epivata, unde nu o va mai recunoaște nimeni. Slăbit de postiri și osteneți, trece la Domnul, fiind îngropat că o străină, fără ca cineva să știe cine este. Dar Dumnezeu n-a voit să lase ascunsă o atât de prețioasă comoară, bine știind că ea va fi *mult folositoare* celor care o vor cinsti. Printr-o minunată descoperire a Domnului, descrisă pe larg în *Viețile Sfinților*, Moaștele ei plăt-mirositoare au fost oferite Bisericii, fiind purtate de acum într-un altfel de pelerinaj, până când vor poposi definitiv în țara Moldovei, în anul 1641.

Iată, aadar, că sălăuiește pe pământ românesc de mai bine de 350 de ani, timp în care a mângâiat prin rugăciunile ei pe toți cei care au îngeuncheat lângă sfânta ei raclă, ca de altfel pe toți care au chemat-o în ajutor.

Continuare în pagina 2

Sunt consemnate în cronici multele minuni s[âr=ite prin rug[ciunile sfintei înainte tronului Prea Sfintei Treimi, Cuvioasa Parascheva fiind cea mai popular[sfânt[la români dintre sfinții pomeniți în calendar. Nu este biseric[în care s[nu fie prezent[=i o icoan[cu chipul ei luminos, icoan[pe care o întâlnim, de asemenea, aproape în toate casele credincioșilor, fiind cunoscut[=i sub numele de Sfânta Vineri (c[ci *paraschevi* în limba greacă înseamnă *vineri*).

Este impresionant =i astăzi s[vedem cu cât[încredere alearg[creștinii, de toate vârstele =i profesiile, s[=i s[rute cinstitele Moaște. +i nu doar s[=i cear[ajutor pentru multele nevoi, dramatice uneori (boli incurabile, pierderea locului de muncă, s[r[cie, dezbin[ri în familii etc.), ci m[rturisindu-i =i dorința de a =i îndrepta viața, de a imita faptele ei de milostenie, de a dobândi r[bdarea ei în suferin[ve, cur[via ei, râvna ei de a se ruga pentru alții, dragostea ei nep[rtinitoare =.a. Pentru toate acestea suntem cu toții mângâiați, având sim[mântul c[în situația dificil[material[=i spiritual[prin care trecem noi, românii de astăzi, nu suntem totuși singuri...

Acest sim[mânt al ocrotirii sfinților l-au avut, de altfel, românii drept-credincioși în toate timpurile. Cuvioasa Parascheva a fost mângâiere mai întâi evlavioșilor creștini care cu mult[dragoste =i cheltuial[au adus la noi cinstitele ei Moaște, în vremurile grele prin care trecea Moldova începutului de veac al XVII-lea =i socotim un act de pioasă recunoștin[a ne aminti, astfel, de Vasile Lupu-domnitorul, de mitropolitul c[rturar care i-a fost =i bun sfetnic, Varlaam, al[turi de toți dreptm[ritorii creștini din vremea aceea. A ne aminti, totodată, ce va fi însemnat sfânta ei prezen[pentru ortodocșii moldoveni în acel veac deosebit de tulbure. Moldova pl[tea tribut greu turcilor, pentru a fi sprijinit[în ap[rarea granițelor, a dreptei credin[ve =i a identității de neam. De jur împrejur, vecinii

râvneau cu toții această \[ri=oar[: la nord polonii, la est =i sud t[ararii =i cazacii, la vest unгурii... În \ar[, ca mai totdeauna, intrigă, tr[d[ri, comploturi... Vasile Lupu însuși, domn plin de virtuți, 'om cu hira înalt[, cum îl descrie Miron Costin, era totuși un temperamental, luând deseori hot[râri pripite. A=a se face c[poart[r[zboaiă =i cu cine trebuia, =i cu cine nu trebuia (de pild[, cu Matei Basarab, domnul muntean, în fața c[ruia pierde de două ori, l[sând pe câmpul de b[tlie zeci de o=teni morți...) Nici în viața de familie n-a avut prea mult[liniște. C[s[torit mai întâi cu Tudosca, are trei copii: Ion (mort de tân[r), Maria (c[s[torit[dup[un calvin polon, pentru că \ara s[aib[pace la nord) =i Ruxandra (de o frumusețe rar[, nevoit[a se c[s[tori cu hanul t[tar Timuș, urât la față dar viteaz în lupt[, pentru a fi pace la est...). Dup[moartea prematur[a Tudosca, domnul se va rec[s[tori cu Ecaterina, o circasian[frumoasă adus[tocmai din Caucaz. Se vor naște tot trei copii: +tefan[(care va ajunge domn pentru doi ani), Ioan =i Alexandru, morți de timpuriu. +ase copii, dintre care trei morți =i două fete date la străini... Câte lacrimi =i nopți nedormite ale p[rintelui-domn, grele chiar =i pentru caracterul lui aprig! A fost temperamental =i într-un sens =i-n altul. În sensul bun, a dovedit o râvn[pentru cele sfinte, comparabil[doar cu a lui +tefan cel Mare. Nu e timp acum s[=i pomenim toate înf[ptuirile. De aceea amintim doar pe cele mai însemnate: ctitorirea bisericii Trei Ierarhi, o perl[a arhitecturii universale =i aducerea moaștelor Sfintei Parascheva. +i nu doar simpla aducere, ci ocrotirea pe care domnul a oferit-o în schimb Patriarhiei de Constantinopol, pl[tindu-i toate datoriile c[tre turci. La fel a f[cut =i pentru m[ntirile din muntele Athos, =i pentru cele de la Sfântul Mormânt. Cronicarul notează: "Voi pl[ti, zicea Vasile, chiar dacă voi r[mâne numai cu c[ma=a!" De aceea, Partenie, Patriarhul de Constantinopol care ne-a d[ruit Moaștele Sfintei Parascheva, a

scris despre el c["mila lui se vars[din bel=ug peste toți s[racii, precum râul Nilului adap[toată \ara Egiptului".

Ne d[ăm seama acum, chiar =i din aceste puține evoc[ri, cât[mângâiere va fi avut Vasile, domnul atât de încercat, atunci când ingenunchea smerit lâng[racla Sfintei Parascheva. =i o dată cu el, toată \ara Moldovei... În\elegem =i noi mai bine, credem, câte binefaceri au primit =i primesc creștinii care-i cer ajutorul astăzi. Binefaceri nu numai prin rug[ciunile ei înainte lui Dumnezeu, ci =i prin exemplul felului ei de a fi. C[ci chipul ei senin =i curat se proiectează pilduitor înainte ochilor minții noastre. Astfel, o vedem mai întâi ca pe o copil[cuminte =i harnică în casa p[rintească, grijindu-se nu de cochet[ria trupului ci de cea a sufletului. O vedem, după aceea, smerit[pelerin[prin cet[ți =i pustii pentru că s[=i des[vâr=ească frumusețea duhovnicească. +i pe m[sur[ce frumusețea cea trec[toare a trupului se ofilează, înflorea cea a sufletului. La acest aspect trebuie s[lu[m cu toții aminte, dar cu deosebire tinerele fete =i chiar femeile mai vârstnice: frumusețea fizică nu are nici o valoare f[r[cea spiritual[. Ba mai mult: acolo unde frumusețea fizică este mai puțin prezent[, cea spiritual[poate lumina chipul femeii celei harnice, în\elepte, curate =i modeste, astfel c[față ei poate fi întotdeauna frumoasă =i pl[cut[. Este, sintetizând, frumusețea care nu se ofilește niciodată! Pe aceasta a avut-o Cuvioasa Parascheva, aleasă rug[toare =i exemplu sfânt pentru noi. De aceea, pentru puterea rug[ciunii ei de mijlocire, dar =i pentru exemplul minunat al vieții, o pre\uim atât de mult, rostind =i noi o dată cu autorul inspirat al Acatistului: "**Bucur-te, Paraschevo, mult folosi-toare**". Amin.

Preot VASILE GORDON

Ortodoxia sârb[=i Occidentul (I)

Stema Bisericii Ortodoxe Sârbe

În urma recentelor evenimente care au avut loc în Serbia, ne-am gândit să întrerupem prezentarea cronologică a principalelor evenimente din istoria creștinismului, pentru a încerca pe parcursul a câtorva numere din buletinul nostru, să cunoaștem mai bine momentele tragice dar și eroice din trecutul vecinilor noștri.

Până nu demult Serbia a fost una dintre cele 6 republici ale federației de republici socialiste ale Yugoslaviei, proclamată astfel la 29 noiembrie 1945. Situată la limita Europei Centrale, cu o suprafață de 88.361 km² ea se învecinează astăzi cu Ungaria, România, Bulgaria, Macedonia, Albania, Muntenegru, Bosnia-Herțegovina și Croația. Odată cu creșterea naționalismului postcomunist, „problema sârbă” a reapărut, iar legitimitatea diferitelor strategii politice și teritoriale au făcut referire la perioade istorice glorioase.

Formarea și reformarea Statului Sârb

Slavii din Sud (Yugosloveni) s-au stabilit în Peninsula Balcanică în secolele VI-VII, mai întâi actualii macedoneni și sloveni, iar mai târziu pe timpul împăratului bizantin Hera-

clius, croații și sârbii veniți din sudul Poloniei. Fără prea mari diferențe între ei (nu există practic o diferență între sârbi și croați în secolul al XI-lea), în secolele IX-X nu putem vorbi de un stat sârb, ci de mai multe state sârbești de genul voievodatelor și cnezatelor de la noi. Raška, Duklja, Zahumlje, Neretljanska, Konavli și Travunja, erau uniuni de triburi dependente în general de Imperiul bizantin. Două dintre acestea Raška și Zeta (vechea denumire a Muntene-

Mănăstirea ortodoxă Milegva, din 1833 -Serbia-

grului) au cunoscut în Evul Mediu și perioade de independență. Dinastia Nemanjići (1170-1371) întemeiată de Nemanja, va juca un rol deosebit în apărarea teritoriilor sârbești eliberate politic de sub autoritatea bizantină. Tot în această perioadă va lua naștere și Biserica Ortodoxă Sârbă organizată de Sfântul Sava (1174-1235), fiul lui Nemanja, primul episcop al sârbilor. Nu trebuie uitat faptul că în creștinarea sârbilor s-a făcut în secolul al IX-lea prin Sfinții Chiril și Metodiu, trimiși în această parte a Europei de la Bizanț. Acum ortodoxia devine religie de Stat, iar sediul episcopului Sava este stabilit la Zica (1219), iar sub urmașii săi transferat în 1250 la Peci (Kosovo).

Datorită politicii de cucerire dusă de țarul Dușan (1331-1355), teritori-

ul sârbesc devine statul cel mai puternic din Balcani, cuprinzând spațiul de la Dunăre, o parte a Bosniei, Kosovo, Muntenegru, Macedonia, Albania, Nordul Greciei, până la Golful Corint. Foarte ambițios Dușan se gândea chiar ca Statul sârbesc să ia locul Imperiului bizantin. Serbia medievală se caracterizează, de asemenea printr-o bogată activitate artistică, o artă inspirată de ortodoxie și de cultura bizantină, atât pe plan arhitectural, cu construcții nenumărate de mănăstiri (Sopociani, Deciani, Studenița), cât și iconografic. În acest timp ambițiile și interesele individuale ale principalilor despoziți sârbi rivali, vor împiedica unirea și o organizare politică și militară eficace. Efemeritatea Imperiului lui Dușan (numai 24 de ani) va duce la cucerirea Serbiei de către Imperiul otoman. Momentul simbolic al căderii sârbilor a fost bătălia de la Kosovo Polje, în ziua de 28 iunie 1389. Chiar dacă cei doi protagoniști, sârbul Lazar Hrebeljanović și turcul Murad I au murit pe câmpul de luptă, victoria otomană anunță ocuparea treptată și rapidă a teritoriilor sârbești. Pentru sârbii din întreaga lume bătălia de la Kosovo Polje reprezintă unul din simbolurile identității lor naționale.

De asemenea momentul căderii localității Smederevo (1459), care era pe atunci capitala, a însemnat pentru Statul sârb pierderea autonomiei și trecerea sub dominație otomană.

Preot Emanoil Băbuș

ÎNDRUMĂRI PENTRU COMPORTAMENTUL ÎN BISERICĂ

Pentru ca participarea la sfintele slujbe să ne fie de folos, trebuie să avem seama de câteva reguli de bază ale comportamentului nostru în biserică, dintre care notăm pe cele mai importante:

-la sfânta biserică vine fiecare când dorește și când poate. Ușa sfântului Ierusalim este deschisă permanent în timpul slujbelor. Bineplăcut Domnului este, însă, a se participa la toată slujba, sau măcar de la începutul Sfintei Liturghii. Cine vine devreme la biserică, se poate închina la toate icoanele, dar cine vine mai târziu, îndeosebi după începerea Sf. Liturghii, își va căuta discret un loc mai la urmă și nu va mai veni în față, spre a nu tulbura pe cei integrați deja în rugăciune;

-trebuie să fim îmbrăcați cuviincios, cu haine curate, să nu purtăm ostentativ bijuterii luxoase (lanțuri, medalioane, ghiuluri, brățări, broșe etc.). Femeile să nu se fardeze strident, nici să-și vopsească buzele peste mătăsuri, căci altfel riscă să-și lase rujul pe icoane, murdărindu-le. Este bine ca femeile să poarte fustă lungă, nu pantaloni, iar bărbații costum decent, nu blugi, sau altceva care nu cadrează cu biserică. Nu-i obligatoriu ca femeile să poarte basma pe cap, dar cele care poartă bine fac;

-în timpul Sfintei Liturghii nimeni nu va sta în fața icoanelor de la Sf. Altar, pe solee, altfel credincioșii vor fi nevoiți să privească spatele celor care nu au seama de această regulă. În plus, cei care se postează acolo îi pot incomoda pe credincioșii care vin

Sf. Potir, de la Mănăstirea Iviron, Grecia

și se împertășesc;

-trebuie, de asemenea, să fim atenți a nu bloca și alte locuri de trecere: la intrare, spre ușile Sf. Altar, spre pangar, spre masa unde se vând cărți etc.

-când ies preoții cu cinstitele daruri, nu este bine să ne întindem pe jos înaintea lor, de-a curmezișul, întrucât există riscul ca preoții să se împiedice și să împrătie, Doamne ferește, vinul din potir și particițele de pe sf. disc;

-după ce am intrat în sf. Ierusalim ne-am găsit un loc în care să nu deranjăm pe cineva, este bine să stăm acolo până la sfârșit, nu să ne mutăm de colo-colo, nici să prăsim slujba înainte de a se termina. Despre cei care pleacă înainte, sfinții părinți spun că se aseamănă cu Iuda, care a prăsit Cina de Taină, înainte de a se încheia...

-în legătură cu "locul" pe care ni-l alegem, dacă vrem să ocupăm un scaun este bine să privim în jurul nostru și să vedem dacă nu cumva sunt persoane mai în vârstă sau bolnave care ar avea nevoie să stea jos. Dacă da, atunci cuviincios este să cedăm scaunul. O altă formulă pe care o recomandăm este ca atunci când sunt mulți credincioși în biserică, scaunele să fie folosite pe rând de către cei ce nu pot sta tot timpul în picioare;

-nu este bine ca în timpul slujbei unii credincioși să stea în pridvorul bisericii și să vorbească. Făcând așa, aduc ofensă lui Dumnezeu, preotului care săvârșește slujba și credincioșilor aflați în biserică. De asemenea, fumatul în pridvor este total incompatibil cu atmosfera de sfințenie a bisericii!

-rugăm ca la intrarea în sf. Ierusalim cei care au telefoane mobile să le

închid[, spre a nu tulbura slujba cu zgomotul produs de eventualele apeluri;

-nu trebuie s[cânt[m mai tare decât tinerii de la cor, spre a nu-i acoperi =i a nu deranja, astfel, slujba. Dacă vrem, totu=i, s[înso\im corul cu vocea noastră[, trebuie s-o facem foarte încet (piano), spre a nu tulbura pe cei din jur;

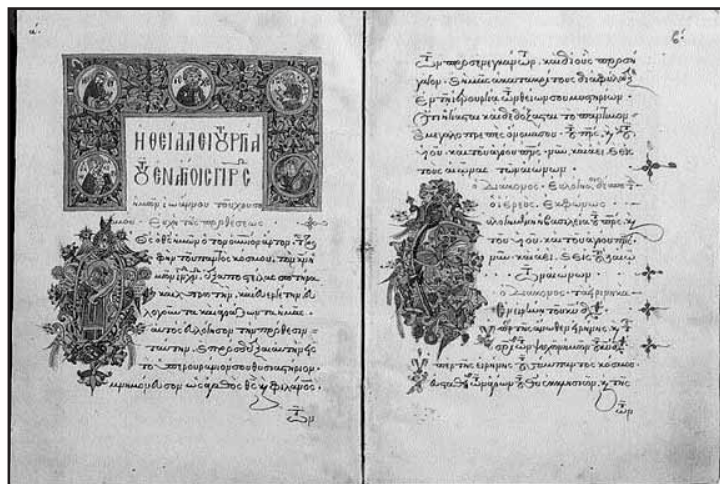
-nu este îng[duit nim[nui s[vorbeasc[în biseric[, iar când cump[r]m lumân[ri sau altceva de la pangar, sau când venim la sf. altar la preot, trebuie s[vorbim cât mai încet posibil, în =oapt[, în a=a fel încât s[nu deranj[m sfânta slujb[. Nici la terminarea Sf. Liturghii, în timpul miruitului, nu este bine s[vorbim, spre a se asculta cu evlavie =i cântarea final[a corului de tineri. De asemenea, nu vom umbla la vasul cu agheasm[în timpul slujbei, spre a nu se face zgomot;

-prinoasele aduse în biseric[vor fi împ[r]tite în lini=te, numai din momentul în care preotul a încheiat anun\urile =i a început miruitul;

-la miruit vor veni întâi b[r]ba\ii, pe cât se poate în ordinea vârstei, iar apoi femeile, în aceea=i ordine;

-rug[m pe credincio=ii mai

familiariza\i cu ritualul s[nu fac[observa\ii t[ioase în timpul slujbei celor care nu cunosc înc[prea multe reguli =i care, din ne=tiin\[, trec uneori pe unde nu trebuie, stau în genunchi în perioada Sf. Pa=ti etc. Le putem face obser-

Sf`nta Evanghelie, (sec. XVII-lea)

va\ie, totu=i, dar numai după slujb[, afar[, cu blânde\ie =i vorb[bun[;

-prevenim credincio=ii s[fie aten\i la lucrurile pe care le au asupra lor (gen\i, po=ete etc.) =i s[nu le lase din mân[, pentru c[în biseric[intr[, din p[cate, =i anumite persoane r[u=voitoare, care vin special s[fure. Pentru ace=tia (în speran\ a c[vor citi =i ei aceste recomand[ri] facem îndemnul ca în loc s[fure mai bine s[stea de vorb[cu noi, cu preo\ii, =i vom încerca s[-i ajut[m pe cei cu adev[rat nevoie=i, în limitele posibilit[\ilor, prin intermediul Consiliului =i Comitetului Parohial...

*

Din toate aceste recomand[ri, la care se pot ad[uga =i altele asemenea, trebuie s[re\inem c[venirea la biseric[înseamn[, de fapt, întâlnirea cu Dumnezeu, care nu se poate desf[ura decât în condi\ii de bun[cuviin\ =i evlavie. Respectând regulile de mai sus, vom dovedi respect fa\ de sfânta biseric[, totodat[fa\ de semenii no=tri veni\i s[se roage.

Preot paroh,
Vasile Gordon

O istorioar[sugestiv[

C. S. Lewis, scriitor american (1885-1951), poveste=te despre un diavol care era foarte îngrijorat c[un om pe care avea sarcina s[-l preg[teasc[pentru iad, începuse s[mearg[la biseric[... Atunci diavolul i-a scris o scrisoare lui Satan, întrebându-l ce s[fac[. Acesta i-a r[spuns s[nu se nelini=teasc[, dar s[se \in[mereu de omul lui. Chiar =i în biseric[: 'F[-l ca în Biseric[s[se preocupe de lucruri m[runte', l-a sf[tuit Satan cel Mare. 'F[-l s[gândesc[, de pild[, c[este prea cald, sau prea frig, c[paraclisierul e un ipocrit, c[unul are pantofii scâlcia\i, c[vreo doamn[e îmbr[cat[cam excentric, c[preotul n-are voce frumoas[, =i a=a mai departe. În felul acesta nu se va mai concentra în rug[ciune...'

DIALOGUL DE MIERCURI SEARA

Dragi cititori ai buletinului nostru, a reînceput dialogul de miercuri seara, din biserica Sf. Ilie Gorgani, unde se studiază Noul Testament. Spre deosebire de studiul Vechiului Testament, unde fiecare participant trebuia să pregătească zece capitole, pe care urma să le expună auditoriului, acum citim în biserică capitolele Noului Testament, împreună cu preoții noștri, care ne aduc la muriri la întrebările dvs. Credem că este un prilej unic pentru mulți dintre noi, cei care nu am reușit să parcurgem cu atenție încă Noul Testament, de a cunoaște adevărurile de credință ale Sfintei noastre Biserici. Vă îndemnăm să participați la aceste seri unde: "Cine întreabă nu greșește". Vă așteptăm!

Scurtă prezentare a Noului Testament*

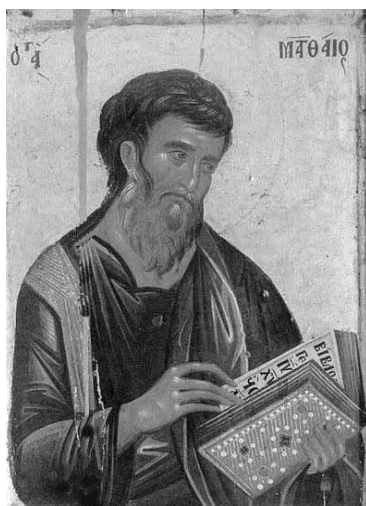
Noul Testament cuprinde un număr de 27 de cărți, grupate în Cărți istorice (Sfintele Evanghelii și Faptele Apostolilor), Cărți didactice (14 epistole ale Sf. Apostol Pavel și 7 epistole sobornicești), Cărți profetice (Apocalipsa). Toate cărțile sunt considerate de Biserica noastră a fi canonice, adică ziditoare pentru viața omenească. Toate scrierile Noului Testament aparțin Apostolilor și sunt scrise între anii 44-100, unele fiind adresate anumitor comunități, altele unor persoane, aceste scrieri erau în aceea vreme un bun spiritual, era un titlu de cinste pentru o comunitate să aibă cât mai multe din scrierile apostolice, multe fiind copiate. Acest răvnă creștină ne-a dat primele colecții de cărți ale

Noului Testament. Astfel, o scriere neautentică nu se putea substitui celei autentice, care de la început era transcrisă în mai multe exemplare și ajungea în proprietatea mai multor comunități. Biserica Ortodoxă mărțișorește că toate cele 27 scrieri ale Noului Testament sunt inspirate de Dumnezeu.

Despre Sfintele Evanghelii

Evangheliile sunt primele patru scrieri care ne descriu viața și activitatea Mântuitorului, cuvântul evanghelie este de origine greacă și înseamnă "răspuns" pentru o veste bună, "sau vestea cea bună a mântuirii" neamului omenesc. În ceea ce privește ordinea în care sunt prezentate Sfintele Scripturi sau în vedere criteriul cronologic. Deși sunt patru opere literare admise ca Evanghelii canonice, după cuprins Evanghelia este una singură. Deci o singură Evanghelie în patru variante.

De ce sunt doar patru evanghelii, pentru că se știe chiar din evanghelia Sf. Luca (cap. I, 1,2) că au existat mai multe asemenea încercări de a se istorisi viața lui Iisus Hristos. Biserica prin Sfintele Scripturi de la început a recunoscut numai patru Evanghelii canonice. Motivul este simplu: Biserica a constatat că numai acestea patru au pecetea inspirației divine.

Sfânta Evanghelia după Matei (cap. I - cap IV).

Preliminarii: Iisus înseamnă "Domnul este mântuirea", iar Hristos "unsul".

Sfântul Matei, care se numea Levi, era originar din Capernaum, era vameș, ocupație urâtă de evrei, din cauza incorectitudinii vameșilor și pentru că aceștia erau în slujba ocupanților romani. El a răspândit învățătura creștină în Ierusalim, Etiopia și Arabia. A murit martir iar Biserica îl pomenește în ziua de 16 noiembrie.

În ordine cronologică, este cea dintâi evanghelie, ea ne prezintă în primele patru capitole cartea neamului lui Iisus Hristos (genealogia), nașterea Lui, începutul activității Sf. Ioan Botezătorul, botezul Mântuitorului la Iordan și întreta Lui ispită.

Cuprinsul și alcătuirea Evangheliei.

Apostolul își începe scrierea printr-o listă genealogică a strămoșilor Domnului Hristos, trecând prin mai multe generații, punctate prin nume de bărbați dar și câteva nume de femei Tamara, Rahav, Rut care demonstrează că Mântuitorul avea printre strămoși și neamuri străine, tocmai pentru a ne arăta că El a venit în lume pentru toate popoarele.

Legat de nașterea lui Iisus să revinem: zămislirea de la Duhul Sfânt și nașterea Lui din Fecioara Maria; rolul magilor (înțelepți ce se ocupau cu astrologia din Persia) și darurile acestora aduse, care nu au fost întâmplătoare (aurul simbolizează stăpânirea asupra lucrurilor materiale, iar smirna și tămăia asupra celor spirituale).

Despre Botezul lui Ioan Botezătorul și cel al Mântuitorului notăm că primul botez, cel al lui Ioan nu este botezul creștin, ci cel al lui Iisus, care avea să botezeze cu Duhul Sfânt și foc, iar botezul ca taină apare numai după întemeierea Bisericii, la Cincizecime. Momentul în care Hristos este botezat de Ioan corespunde arătării Sfintei Treimi, Fiul se botează, Duhul Sfânt este în chip de porumbel și Dumnezeu, Glasul, care îl mărturișează pe Mesia.

Ispitirea Domnului Hristos este momentul pregătirii Lui ca om în marea sa misiune, căci numai după cele 40 de zile de post și ispitire de către diavol prin lucruri lumești Mântuitorul își începe activitatea sa de propovăduire. Satana îl ispitește sub trei forme ce reprezintă chintesența tuturor tentațiilor: **Încercarea** (transformarea pietrelor în pâine), **mândria** (îndemnul să arate lumii că el este Mesia) și **pofta de stăpânire** (bogatia și stăpânirea acestor lumi).

Ispitirea spusă Sfintei Scripturi este de fapt o întărire, o înmărire a virtuților noastre, iar Dumnezeu îngăduie celui potrivit să se războiască cu omul, în măsura în care acesta poate să reziste. Însă sufletul cel înțelept nu disperă când se află în ispită, ci vine ceea ce posedă, adică pe Hristos (Sfântul Macarie Egipteanul, Scrieri, 1992).

Răspundem întrebărilor dvs.

1. De unde vine numele de Noul Testament?

R. Prima colecție de cărți sfinte era numită în limba greacă "Legământ", și cuprinde cărțile Vechiului Testament, respectiv legământul dintre Dumnezeu și poporul evreu încheiat pe muntele Sinai. La apariția colecției a doua de cărți sfinte a Noului Testament, pentru a se face o distincție de colecția primă, i s-a dat numele de "Legământul nou". De aici Noul Testament ce constituie un nou legământ al omului cu Dumnezeu.

2. De ce este necesar studiul Noului Testament?

R. Datorită unicității acestei cărți, din care creștinul trebuie să scoată adevărurile de credință după care urmează să se călăuzească în viață, pentru a dobândi mântuirea.

3. Ce înseamnă "pocălnic", că s-a apropiat împărăția Cerurilor"?

R. Pocălnic înseamnă "întoarcerea către Dumnezeu", iar "împărăția cerurilor" înseamnă întemeierea Bisericii "cerul pe pământ", prin care se dobândește mântuirea.

*Bibliografie: Bartolomeu Valeriu Anania (1995), *Noul Testament Comentat*, Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București; Constantinescu Ioan (1997), *Studiul Noului Testament*, Editura Credința noastră, București; Nicolaescu Nicolae și colab. (1984), *Studiul Noului Testament*, Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București

(continuare în numărul următor)

Ileana Pătru

Pagina Copiilor

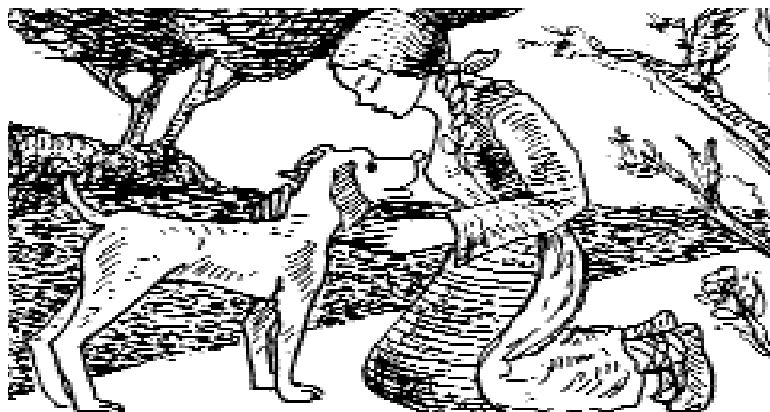
Fata Babei [i Fata Mo[ului

versuri de Radu Gyr* [i desene de Ion Ti]oiu

Cu ochii -n lacrimi, fata alungat[
 }ng`n[-n =oapt[: S[rut m`na, tat[...
 }=i str`nge boarfele -ntr-o leg[tur[,
 +i pleac[, suspin`nd, din b[t[tur[...
 +i=a cum merge c[tre soare-apune,
 Cu sufletul umbrit de- am[raciune,

Deodat[-iese-n cale, din otav[,
 O c[\elu=[slab[=i bolnav[.
 E, biata, numai bube, os =i piele,
 +i tremur[=i scheaun[cu jele:
 -Ah, fat[m`ndr[, t`n[r[copil[,
 Ai mil[=i-ngrije=te-m[, ai mil[!

Atuncea , fata ia c[\eaua-n poal[,
 O cur[\ de bube =i o spal[,
 O]ngrije=te-i d[=i de m`ncare,
 +i iar[=i o porne=te-n lumea mare.

Iar ea nu preget[; la reprezeal[
 Aduce lut =i var =i tencuial[,
 Lipe=te, drege, v[ruie =i gat[...
 -}i mul`umesc, s`rguitoare fat[!

}=i spal[fata m`nile de hum[,
 +i c[tre soare-apune iar se-n drum[.
 +i merge, zi =i noapte, nu se]ncurc[;
 Mai trece-o g`rl[, mai un prav[\ urc[,
 Str[bate lunci =i v[i =i, nu =tiu cum,
 Tot drumuind, se r[t[ce=te-acum,
 C[nesf`r=it e codrul =i b[tr`n!

Ea b`jb`ie, f`c`ndu=ci cruci]n s`n,
 +i r[t[cind prin noaptea lui cumplit[,
 Ajunge-ntr-o poian[ ]nflorit[.

C[\eaua latr[-n urm[: Drag[fat[,
 La r`ndul meu, te-oi r[spl[ti odat[!
 +i merge fata. +i,]n drum, r[sare

Un p[r]nalt, cu crengile]n floare.
 Dar fo=n[e omizile]ntr`nsul,
 +i, printre frunze, i se-aude pl`nsul:
 - Frumoas[fat[, cur[\-m[bine,

+i scap[-m[de omizile din mine!
 +i fata harnic[nu =ov[ie=te,
 Se urc[-n p[r =i omizile-i st`rpe=te.

+i pleac[mai departe. O f`nt`n[
 Se- arat[-n drum, uitat[=i b[tr`n[;
 P[r[ginit[, =tirbit[=i murdar[,
 G[leata-i spart[, apa-n fund amar[...
 -Vin, fat[bun[, cur[\-mi argila,
 Drege-mi g[leata, pune-mi iar =indri-
 la...

+i fata bucuroas[, pune m`na,
 Drege ce-i rup =i cur[\ f`nt`na...

+i, mai departe, Doamne, ce s[vad[?
 Un vechi cuptor de hum[, st[s[cad[.
 E nelipit =i =ubred e cuptorul,
 Se t`nguie =i-i cere ajutorul.

+i]n poian[-galben[de soare,
 Z`mbe=te o c[su\ primitoare.
 Se-apropie de cas[=i,]n u=[,
 Blajin[, se ive=te o m[tu=[...

S[-i speli =i s[le dai =i de m`ncare,
 S[faci bucate =i s[pui de mas[,
 S[le g[sesc, c`nd voi veni acas[!

- Ce ca\i =i cine e=ti, copil[drag[?
 -Iac[-s o fat[trist[=i pribeag[;
 De gura mumii-vitrege,t[t`nul
 M-a alungat, =i-acum]mi c[t st[p`nul!
 -Te-aduse Domnul la bordeiul meu,
 C[, vezi Sf`ntaDuminic[sunt eu.
 Sluje=te-o zi la mine, drag[fat[,
 +i n-ai s[pleci de-aci f[r-de r[splat[.
 -Ce trebuie s[muncesc aici, m[icu\{?
 - S[-mi faci curat prin curte =i-n c[su\[,
 S[-mi strigi copiii din p[durea mare,

+i Sf`nta la biseric[porne=te...
 Iar fata se apuc[=i munce=te.

(continuare]n num[rul urm[tor)

*Poveste dup[Ion Creang[, din
 colec\ia „Povestiri pentru]ngera=i
 mamei“, Editura Ex Ponto,
 Constan\ta 1997.

Programul liturgic al lunii Noiembrie

-miercuri, 1 nov., h. 17.00: *Sfin\irea apei celei mici*; h. 18.00: dialoguri;
-vineri, 3 nov., h. 17.00: Sf. Maslu =i spovedanii;
-sâmb[t], 4 nov., *S`mb[ta mor\ilor*; h. 8.30 - 11.00: Sf. Liturghie =i parastase; **h. 18.00: Vecernie mare =i spovedanii**;

7Duminic[, 5 nov., h. 8.30 - 12.00: **Utrenia =i Sf. Liturghie**;

-mar\i, 7 nov., h. 18.00: **Vecernie mare**;

7miercuri, 8 nov., Sf. Arhangheli Mihail =i Gavriil, h. 8.30

12.00: Utrenia =i Sf. Liturghie;

-vineri, 10 nov., h. 17.00: Sf. Maslu =i spovedanii;

-sâmb[t], 11 nov. h. 9.00 - 11.00: Sf. Liturghie =i parastase;

h. 18.00: Vecernie mare =i spovedanii;

7Duminic[, 12 nov., h. 8.30 - 12.00: **Utrenia =i Sf. Liturghie**;

-miercuri, 15 nov., h. 17.00: Vecernie; h. 18.00: dialoguri; (*începutul Postului C[ciunului*);

-vineri, 17 nov., h. 17.00: Sf. Maslu =i spovedanii;
-sâmb[t], 18 nov., h. 9.00 - 11.00: Sf. Liturghie =i parastase;
h. 18.00: Vecernie mare =i spovedanii;

7Duminic[, 19 nov., h. 8.30 - 12.00: **Utrenia =i Sf. Liturghie**;

-luni, 20 nov., h. 18.00: **Vecernie cu priveghere**;

7mar\i, 21 nov., Intrarea în Biserica Maicii Domnului, h. 8.30 - 12.00: Utrenia =i Sf. Liturghie; (dezlegare la pe-te);

-miercuri, 22 nov., h. 17.00: *Slujba sfin\irii icoanelor*; h. 18.00: dialoguri;

-vineri, 24 nov., h. 17.00: Sf. Maslu =i spovedanii;

-sâmb[t], 25 nov., h. 9.00 - 11.00: Sf. Liturghie =i parastase; (*dezlgare la pe-te*); **h. 18.00: Vecernie mare**;

7Duminic[, 26 nov., h. 8.30 - 12.00: **Utrenia =i Sf. Liturghie; (dezlgare la pe-te)**;

-miercuri, 29 nov., h. 17.00: Vecernie cu priveghere;

7joi, 30 nov., Sf. Andrei, Apostolul românilor, h. 8.30 - 12.00: Utrenia =i Sf. Liturghie.

Donatori pentru restaurarea catapetesmei în perioada 20 sept. - 20 octombrie

-Valentin =i Miroslavia: 2.000.000 lei

-Nicolae Constantin Paul: 650.000 lei

-Fam. Preda:

500.000 lei

-Fam. Gheo-

rgheMicu =i Simona

Miruna: 300.000 lei

(SF. Simeon)

-Mihaela =i Raluca :

500.000 lei (Fuga în

Egipt)

-Eugenia Selim:

350.000 lei

-Marius Marinescu:

250.000 lei

-Calinic R[zvan:

100.000 lei

-Victor =i Alexandru:

100.000 lei

-Alexandru George

Varlaam -Lucian =i

Cristina: 1.000.000

lei (Fuga în Egipt)

-Asoc. Proprietarilor

din B-dul Regina

Elisabeta: 1.000.000

lei

-Mihaela =i George

Potera= - 300.000 lei

-Paula Andra=:

1.000.000 lei

-Dan Uleia: 500.000

lei

Tuturor, alege mul\umiri!

Evenimente în biserica noastră în perioada 20 sept. - 22 oct.

BOTEZURI:

30 sept.: MARIA ALEXANDRA Iacob (na=i: Cozaru Vasile =i Aureli)
8 oct. : HORIA - ALEXANDRU Ciobanu (na=i: Rusu Bogdan =i Monica)

ROBERT - ALEXANDRU Furtun (na=i: Eremia Dan =i Sonia)

21 oct. : VLAD IONU\ Berceanu (na=i: R[dulescu Florin -Viorel =i Aura Cristina)

CUNUNII:

23 sept.: GABRIEL P[tra-cu =i MIHAELA Nica (na=i: Dan Cristian =i Maria Izabel Radu)

CLEMENT -GEORGIAN -COSTIN Du\u =i LUMINI\ A Dinc[(na=i: Rubruicu Tiberiu =i Floarea)

RAICU Lupa-cu =i IULIANA Marin (na=i: Victor =i Carmen-Mihaela Marin)

30 sept.: IULIAN N[stase =i C[T[LINA ANDREEA Chetru\ca (na=i: +tefan-Daniel =i Mariana - Daniela Drugu)

FLAVIUS-IOAN Stanciu =i FLOARE-DANIELA Olteanu (na=i: Gabriel =i Raluca-Mihaela Daraban)

1 oct.: DAN Ceau=escu =i MIRELA Muscalu (na=i: Gic[=i Georgeta Vasile)

7 oct.: AURIC\ Cirea=[=i LAUREN\ A Latu (na=i: Lucian =i Ecaterina Turnea)

D[NU\ Bunea =i LAURA Coco= (na=i: Drago= =i Gen\iana Nicolae)

MARIUS Tudorache =i GABRIELA-MIHAELA Moise (na=i: Romulus =i Laura Posmagiu)

14 oct.: NICOLAE-DAN Codreanu =i NICOLETA Cr[ciun (na=i: Pr. Adrian =i Olga-Elena Tu\l)

GABRIEL Stroescu =i MARIOARA Streja (na=i: Cornel =i Cornelia Radu)

15 oct.: PAUL-MARE+ R[du\ =i ANE-MARI-NICOLETA Coman (na=i: Roberto =i Cristina Dobre)

21 oct.: OCTAVIAN Naumescu =i DANIELA-GEORGETA Dr[gnescu (na=i: Alexandru-Ionel =i C[t[lina M[gureanu)

IOAN-LAUREN\ IU Orleanu =i VASILICA Posea (na=i: Ion =i Lucre\ia Lupu)

CEZAR-IONU\ Fieraru =i ALEXANDRA-RAFAELA Stepanian (na=i: Viorel-Victor =i Vasilica Vieru)

22 oct.: VLAD \ugulea =i IOANA Sec[rea (na=i: Ilie-Valeric[=i Alexandra-Ionela-Carmen V[ileanu)

CLAUDIU Lungu =i GABRIELA-LAURA Petric[(na=i: Elena-Carmen =i Mihai Ardeleanu)

Redac\ia: Redactor: R[zvan Bucuroiu; Membri =i atribu\ii: pr. paroh Vasile Gordon: cuvântul pastoral; pr. Emanoil B[bu=: pagina de istorie; Ileana P[tru: dialogul de miercuri seara; Silviu Tudose: pagina liturgic[;

Carmen B[bu=: pagina copiilor; Andrei Burz-P`nzaru: pagina enoria=ului.

Secretar de redac\ie: Ileana P[tru (242.47.93)

Sediul redac\iei: Str. Silfidelor nr. 5, sector V. Bucure=ti; tel. 01 / 315. 54.99 (pr. Vasile Gordon);

tel.: 092 / 87.47.43 (pr. Emanoil B[bu=)